

Nové metody interaktivní výuky na gymnáziích kraje Vysočina

Gymnázium dr. A. Hrdličky
Komenského 147
396 01 Humpolec

registrační číslo projektu
CZ.1.07/1.1.01/02.0012

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Nové metody interaktivní výuky na gymnáziích kraje Vysočina

Název:

Zobrazení vypuklým zrcadlem

Autor:

Václav Vydělák

Škola:

Gymnázium Havlíčkův Brod, Štáflova 2063, Havlíčkův Brod

Předmět:

Fyzika

Datum vytvoření:

22.11. 2010

Cílová skupina:

3. ročník čtyřletého typu studia na gymnáziu a odpovídající ročníky víceletých typů studia, případně 2. ročník osmiletého typu studia na gymnáziu

Časový rozsah:

30 min, 1 vyučovací hodina

Typ hodiny:

Opakování, diskuze, výklad

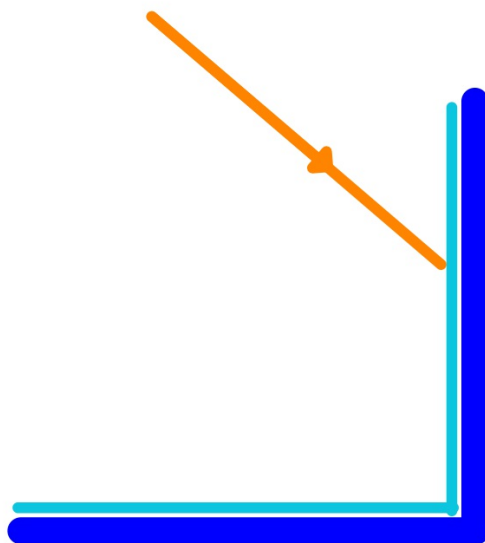
Popis:

Opakování a doplnění vědomostí z oblasti optického zobrazení se zaměřením na zrcadla.

OPTIKA: Zobrazení vypuklým zrcadlem

OPAKOVÁNÍ:

1. *Na obrázku je znázorněn paprsek dopadající do soustavy dvou navzájem kolmých rovinných zrcadel.*
  - a) *Vyznač do obrázku úhel dopadu α a úhel odrazu α' .*
  - b) *Vyslov a vysvětli zákon odrazu světla.*
  - c) *Vyznač do obrázku další šíření paprsku v soustavě zrcadel.*

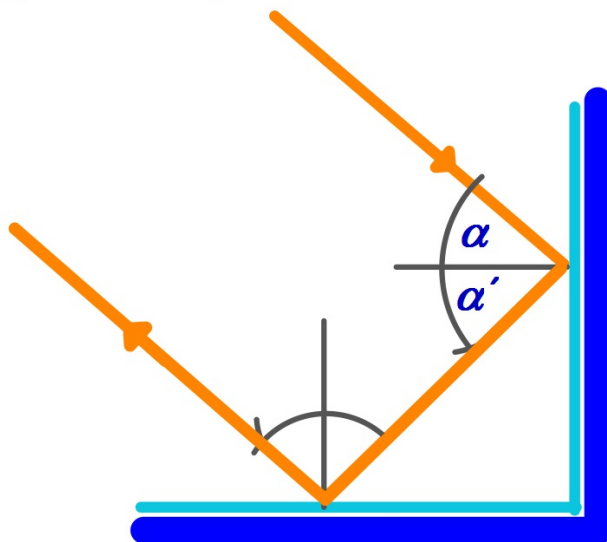

OPTIKA: Zobrazení vypuklým zrcadlem

OPAKOVÁNÍ:

1. Na obrázku je znázorněn paprsek dopadající do soustavy dvou navzájem kolmých rovinných zrcadel.

Řešení:

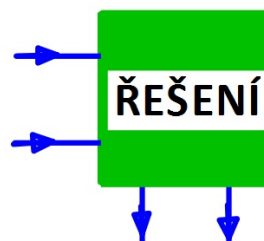
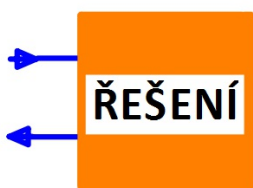
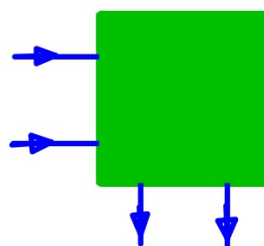
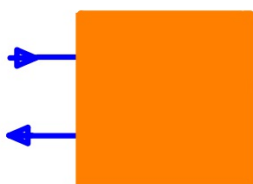
Velikost úhlu odrazu α' se rovná velikosti úhlu dopadu α : $\alpha' = \alpha$
Odražený paprsek leží v rovině dopadu.

OPTIKA: Zobrazení vypuklým zrcadlem

OPAKOVÁNÍ:

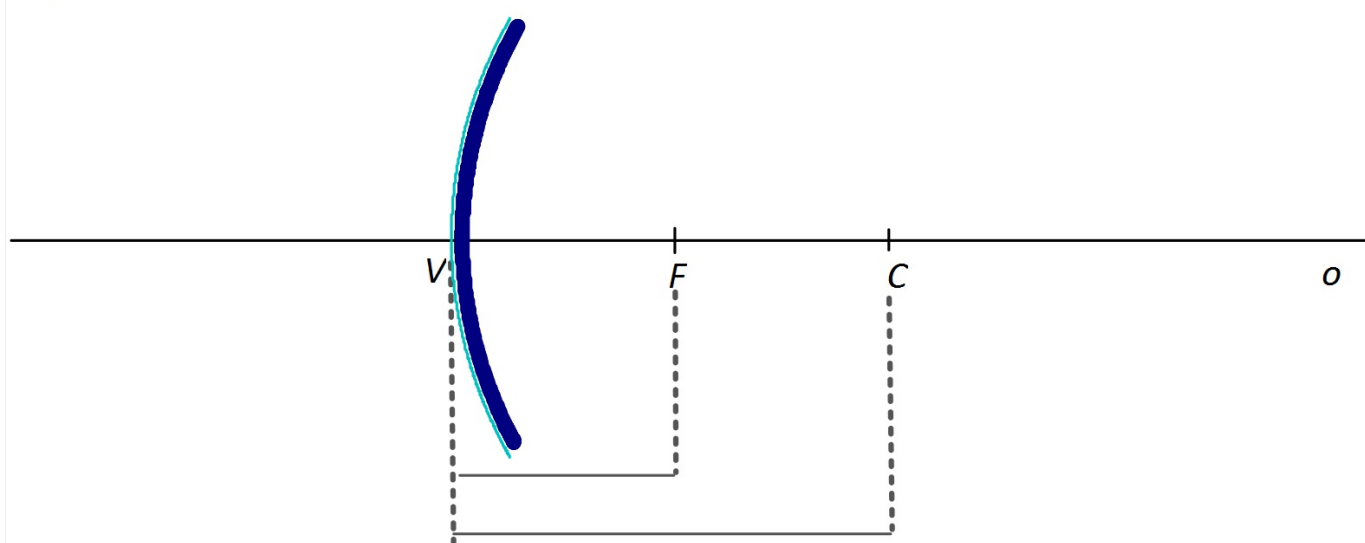
2. *Jaká tělesa jsou ukryta ve schránkách?*

Doplň tělesa i chod paprsků uvnitř schránek.

OPTIKA: Zobrazení vypuklým zrcadlem

r f

ohnisková vzdálenost

o

střed křivosti zrcadla

C

vrchol zrcadla

V

zdánlivé ohnisko

F

poloměr křivosti zrcadla

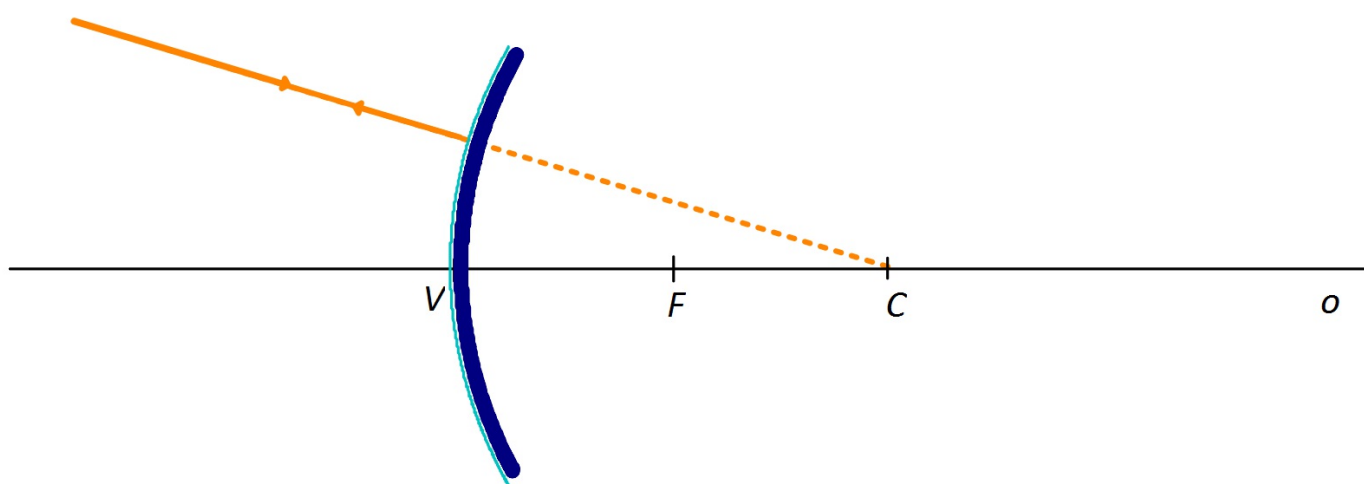
r

optická osa zrcadla

f

OPTIKA: Zobrazení vypuklým zrcadlem

1. VÝZNAČNÝ PAPERSEK PŘI ZOBRAZENÍ VYPUKLÝM ZRCADLEM

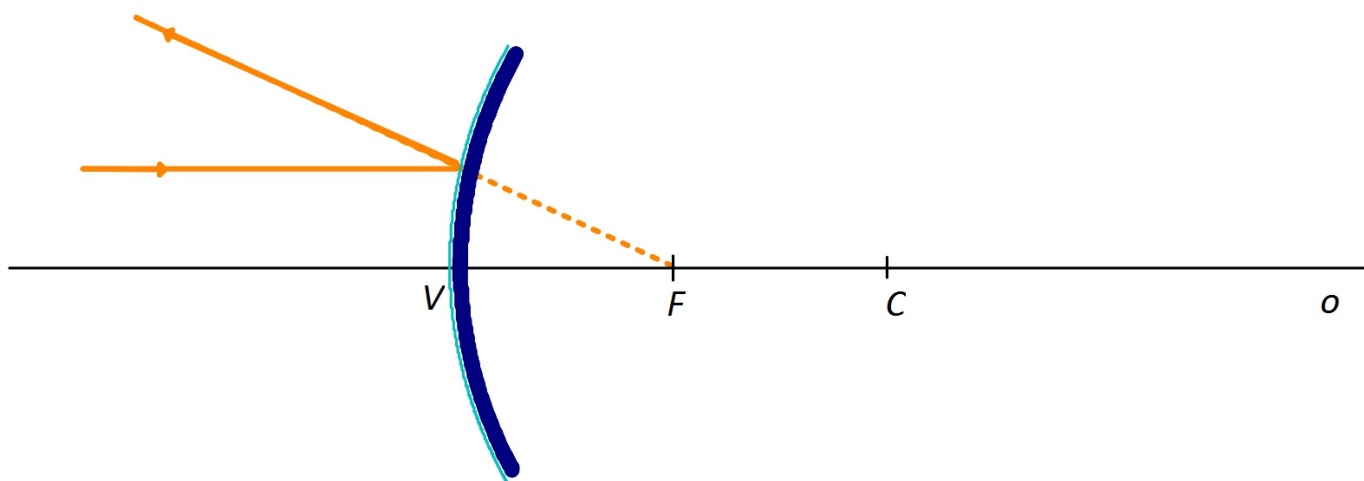

Paprsek, který prochází středem křivosti zrcadla, popř. do něho míří, má po odrazu na zrcadle směr opačný než paprsek dopadající na zrcadlo.

Doplňte do obrázku další paprsky daného význačného směru.

OPTIKA: Zobrazení vypuklým zrcadlem

2. VÝZNAČNÝ PAPERSEK PŘI ZOBRAZENÍ VYPUKLÝM ZRCADLEM

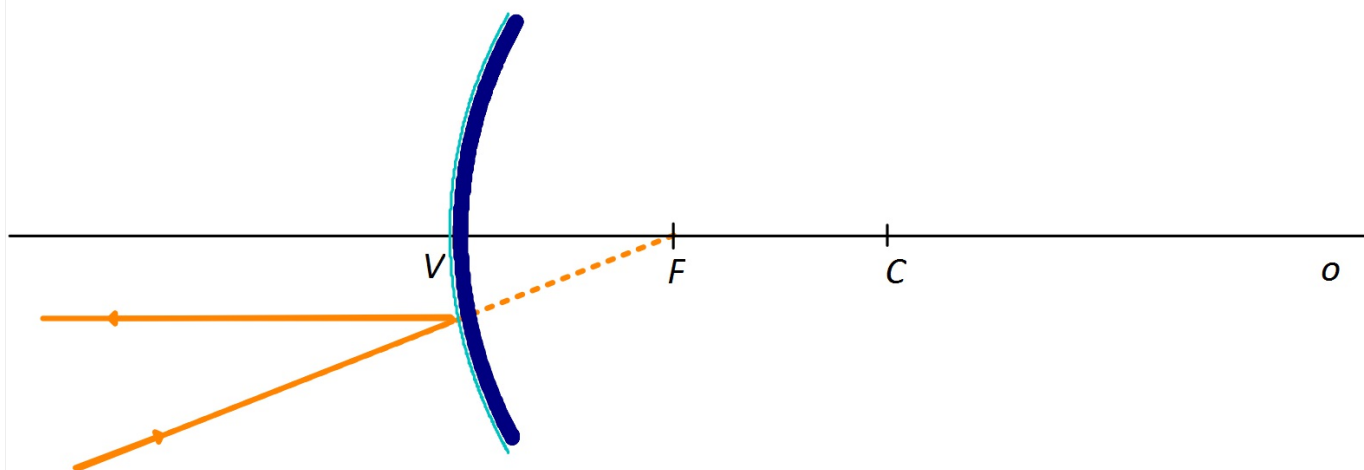
Paprsek dopadající na zrcadlo rovnoběžně s optickou osou se odrazí tak, aby po odrazu směřoval od ohniska.

Doplňte do obrázku další paprsky daného význačného směru.

OPTIKA: Zobrazení vypuklým zrcadlem

3. VÝZNAČNÝ PAPERSEK PŘI ZOBRAZENÍ VYPUKLÝM ZRCADLEM

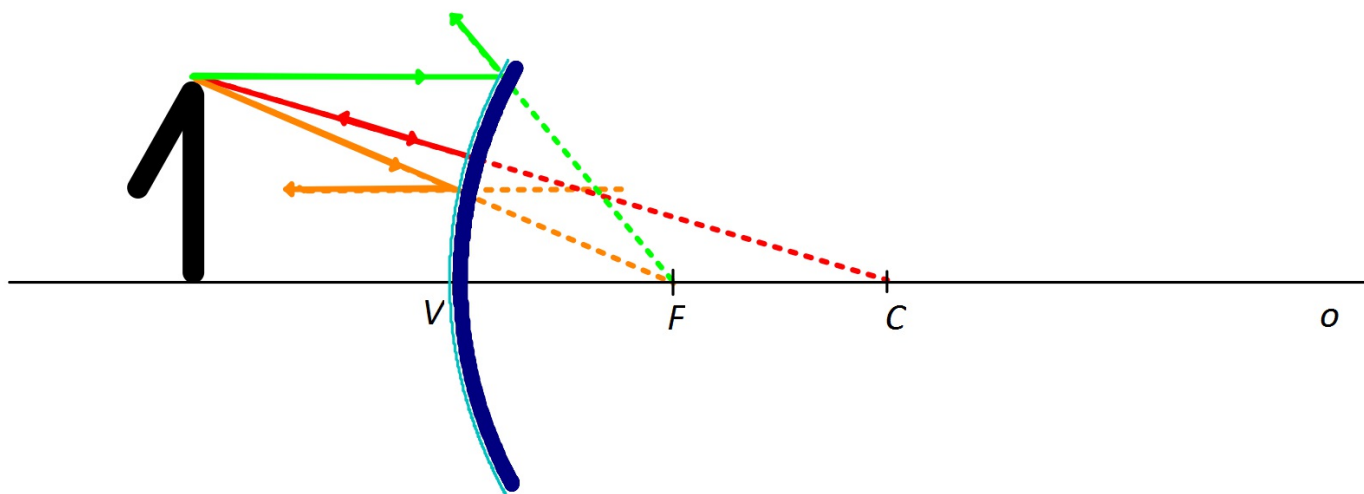

Paprsek směřující do ohniska je po odrazu od zrcadla rovnoběžný s optickou osou zrcadla.

Doplňte do obrázku další paprsky daného význačného směru.

OPTIKA: Zobrazení vypuklým zrcadlem

GEOMETRICKÁ KONSTRUKCE OBRAZU VYTVOŘENÉHO VYPUKLÝM ZRCADLEM

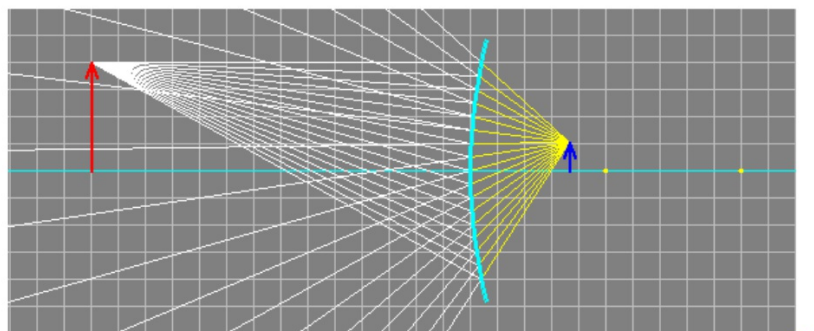

Dokončete konstrukci obrazu jedničky.

Jaké vlastnosti má obraz vytvořený vypuklým zrcadlem?

OPTIKA: Zobrazení vypuklým zrcadlem

GEOMETRICKÁ KONSTRUKCE OBRAZU VYTVOŘENÉHO VYPUKLÝM ZRCADLEM Znázornění pomocí Java appletu

<http://www.surendranath.org/Applets/Optics/RefiRefrCurv/CurvSurfApplet.html>

Seznam pramenů a literatury:

LEPIL, Oldřich. *Fyzika pro gymnázia - Optika*. 3. přepracované vydání. Praha: Prometheus, 2008. 206 s. ISBN 978-80-7196-237-3.

SVOBODA, Emanuel a kol. *Přehled středoškolské fyziky*. 4. upravené vydání. Praha: Prometheus, 532 s. ISBN: 80-7196-307-0

Seznam odkazů a externích souborů:

<http://www.surendranath.org/Applets/Optics/ReflRefrCurv/CurvSurfAppl>

Objekty použité k vytvoření sešitu jsou součástí SW Activstudio, resource pack nebo jsou vlastní originální tvorba autora.

Materiál je určen pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.

Veškerá vlastní díla autora (obrázky, fotografie, videa) lze bezplatně dále používat i šířit při uvedení autorova jména.

info@gymnaziainteraktivne.cz